

7. Naukowa Konferencja Nazewnicza

Ślady, przypadki, drogowskazy

Warszawa, 26–28 maja 2025 roku

Konferencja pod patronatem Prezydenta m.st. Warszawy

Nazwa miejska jest asemantyczna. Ulica Biała nie znaczy, ulica Biała nie jest biała. Ale ulica Biała oznacza. Nie zawsze jednak nazwa nie znaczy: ulica Chłodna za sprawą zachodnich wiatrów była zapewne chłodniejsza niż ulica Ciepła. Ale nie to jest w miejskiej nazwie kluczowe. Kluczowe jest właśnie oznaczanie.

Nazwa chwyta ślady, zostawia je i utrwała. Sama jest śladem.

Nazwa bywa dziełem przypadku, tworzy przypadki, bywa spotykana przypadkiem.

Nazwa może być drogowskazem; nieraz chcemy (czasem bardzo), by była drogowskazem – topograficznym, ideowym, pamiątkowym.

Nazwy miejskie są źródłem doświadczeń i inspiracją badań. Na konferencji chcemy rozmawiać o obu tych sferach, chcemy się zanurzyć w świat praktyki i teorii.

Toponim możemy uczynić głównym bohaterem naszego spotkania albo statystą.

Ważyc będziemy jego miejsce w przestrzeni miasta, w percepcji mieszkańców, w sprawczości mieszkańców...

Odniesiemy się do roli nazwy, do jej użytkowania i wpływu na ludzi.

Przyjmiemy w dyskusji rozliczne perspektywy – literacką i literaturoznawczą, historyczną, językoznawczą, artystyczną, kartograficzną, geograficzną, socjologiczną. Ale nie tylko.

Po raz kolejny będziemy rozmawiać o nazwach.

Wielość i różnorodność prowadzonych przez Państwa badań nad nazwami i wokół nazw odwiodła nas od zawężania tematyki dyskusji, które mogłoby wykluczyć niejednego bezcenny namysł.

Liczymy na różnorodność referatów, ogień dyskusji i twórczy spór naukowy.

Termin i miejsce: 26–28 maja 2025 r.

Muzeum Warszawskiej Pragi, sala konferencyjna (26 i 27 maja), ul. Targowa 50/52

Wydział Historii Uniwersytetu Warszawskiego, Sala Kolumnowa (28 maja), ul. Krakowskie Przedmieście 26/28

Konferencja odbywać się będzie w trybie stacjonarnym, wystąpienia będą transmitowane w sieci internet.

Organizatorzy: warszawski Zespół Nazewnictwa Miejskiego, Muzeum Warszawy, Biuro Kultury Urzędu m.st. Warszawy, Instytut Języka Polskiego Wydziału Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego, Obserwatorium Językowe Uniwersytetu Warszawskiego, Wydział Historii Uniwersytetu Warszawskiego, Wydział Geografii i Studiów Regionalnych Uniwersytetu Warszawskiego

patronat honorowy
Prezydenta miasta
stołecznego
Warszawy

Zespół programowo-naukowy: prof. dr hab. Grażyna Borkowska, dr Agata Hącia, dr hab. prof. ucz. Katarzyna Kłosińska, dr hab. Mikołaj Madurowicz, Witold Pietrusiewicz, dr Katarzyna Wagner, dr Paweł E. Wespiński, dr Aleksandra Wójtowicz

Adresaci konferencji: osoby prowadzące badania nad nazwami, miastami oraz ich użytkownikami, studenci, doktoranci, a także warszawianie, urzędnicy, samorządowcy, członkowie miejskich zespołów nazewnictwa, przewodnicy miejscy, mieszkańcy miasta oraz jego miłośnicy

Ważne terminy:

13 kwietnia 2025 r. – nadeślanie zgłoszeń i abstraktów (800–1000 znaków)

15 kwietnia 2025 r. – informacja o przyjęciu zgłoszeń

10 maja 2025 r. – ogłoszenie programu Konferencji

14 maja 2025 r. – nadeślanie posterów do druku

Zgłoszenia uczestników bez referatów będą przyjmowane do wyczerpania limitu miejsc.

Zgłoszenia: udział w konferencji wymaga nadeśnięcia zgłoszenia przez formularz dostępny pod adresem www.muzeumwarszawy.pl/konferencja-nazewnicza i potwierdzenia przyjęcia przez organizatorów.

Tropy dyskusyjne proponowane dla autorów referatów i posterów:

- Jak nazwy poruszają mieszkańców?
- Mapa warszawskich nazw
- Afektywna historia nazw
- Afektywna mapa nazw
- Języki miasta (w tym języki Warszawy)
- Kukułcze jaja w gniazdach nazewniczych
- Między kulturą a komercją
- Śledztwa nazewnicze
- Funkcje i typy nazewnictwa w mieście
- Codzienność, użyteczność, dokumentacyjność miejskich nazw
- Nazewnicze reakcje na rzeczywistość
- Programy ideowe toponimii miejskiej
- Sprawiedliwość nazewnictwa
- Nazwy miejscowe nie na miejscu
- Systemowość i asystemowość nazewnictwa (ulice, przystanki, budynki...)
- Nazwy „oddolne”, nieoficjalne
- Słowa w przestrzeni miejskiej
- Analizy nazewnicze (liczby, słowa, osoby, miejsca...)
- Różne ujęcia nazewnictwa miejskiego (historia, literatura, film, muzyka, piosenka, geografia...)
- Doświadczenia różnych miast
- Problemy nazewnicze małych i dużych miast
- Percepcja nazw w mieście

Organizatorzy:

Warszawa

MUZEUM
WARSZAWY

Wydział
Polonistyki
Uniwersytetu Warszawskiego

Instytut
Języka
Polskiego
UNIWERSYTETU
WARSZAWSKIEGO

OBSERWATORIUM JĘZYKOWE
UNIWERSYTETU WARSZAWSKIEGO

Wydział Historii
Uniwersytetu Warszawskiego

WYDZIAŁ GEOGRAFII
I STUDIÓW REGIONALNYCH
UNIWERSYTET WARSZAWSKI

Elementy programu:

- wykłady wprowadzające i kończące
- referaty (czas wystąpienia: 20 minut)
- postery, czyli plakaty (plansze o charakterze infografik w rozmiarze 70×100 cm; oferujemy wydruk plakatów)
- dyskusja panelowa (panel ekspercki):
Współczesne drogowskazy. Walka o imię miejsca w mieście
- dwie otwarte debaty nazewnicze:
Mapa warszawskich nazw
Pamięć w nazwach – nazwy pamięci

Debaty otwarte są dostępne dla zarejestrowanych uczestników konferencji oraz osób spoza grona uczestników (limit uczestnictwa stacjonarnego: 100 osób).

Wydarzenie towarzyszące: konkurs studencki na tekst lub inną formę ekspresji o warszawskich nazwach (perspektywy: geograficzna, polonistyczna, historyczna, socjologiczna, politologiczna, artystyczna...). Szczegóły dotyczące konkursu zostaną zaprezentowane w odrębnym dokumencie.

Pokłosie: publikacja artykułów (po uzyskaniu pozytywnych recenzji) w dwóch numerach kwartalnika „Prace i Studia Geograficzne” (4/2025 i 1/2026; 70 pkt) oraz w roczniku „Napis. Pismo poświęcone literaturze okolicznościowej i użytkowej” (40 pkt).

Opłaty: udział w konferencji jest nieodpłatny.
Konferencja jest finansowana w całości przez Miasto Stołeczne Warszawa.

Zakwaterowanie, wyżywienie i dojazd: organizatorzy Konferencji nie zapewniają noclegów oraz nie pokrywają kosztów podróży i zakwaterowania.

Organizatorzy w imieniu Miasta Stołecznego Warszawy zapraszają zarejestrowane osoby na raut nazewniczy w pierwszym dniu Konferencji po zakończeniu obrad i debaty, a także na przerwy kawowe w trakcie obrad. Inne posiłki pozostają w gestii uczestników.

Informacje o Konferencji: szczegółowe informacje programowe i organizacyjne będą publikowane na stronie: www.muzeumwarszawy.pl/konferencja-nazewnicza/

Adres korespondencyjny: konferencja-nazewnicza@muzeumwarszawy.pl

Organizację konferencji koordynuje dr Paweł E. Wespiański
e-mail: pawel.wespinski@muzeumwarszawy.pl, tel. 22 277 43 21

Organizatorzy:

Warszawa

MUZEUM
WARSZAWY

Wydział
Polonistyki
Uniwersytetu Warszawskiego

Instytut
Języka
Polskiego
UNIWERSYTETU
WARSZAWSKIEGO

OBSERWATORIUM JĘZYKOWE
UNIWERSYTETU WARSZAWSKIEGO

Wydział Historii
Uniwersytetu Warszawskiego

WYDZIAŁ GEOGRAFII
I STUDIÓW REGIONALNYCH
UNIWERSYTET WARSZAWSKI